

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-617

6.7.2022

Ly Forsikring ASA

Næringsliv

Ansvarsforsikring – mor/datterselskap – erstatning i kontrakt.

I februar 2021 fikk sikrede i oppdrag å utføre et arbeid på et hotell. Arbeidet bestod i å henge opp skap i hotellets barområde. Avtalen ble inngått med sikredes morselskap (A.), som igjen hadde inngått en avtale med en underentreprenør (S.) for arbeidet på hotellet. Arbeidet ble utført i februar/mars 2021. Den 31.11.21 oppstod det en skade da flere overskap som var montert i taket over baren på hotellet løsnet og falt ned. Underentreprenør utbedret skadene og sendte reklamasjonskrav til morselskapet. Morselskapet rettet reklamasjonen videre til sikrede som hadde utført oppdraget. Sikrede fremmet krav under egen ansvarsforsikring. Selskapet avviste å dekke skaden bl.a. under henvisning til at det var morselskapet som hadde rettet krav mot sikrede. Sikrede klaget på avslaget og redegjorde for at morselskapet kun var et faktureringselskap, og at morselskapet ikke hadde noen ansatte eller utførte noe arbeid. Nemnda kom til at selskapet ikke var ansvarlig under sikredes ansvarsforsikring og viste blant annet til at vilkårenes unntak for ansvar overfor morselskap, kom til anvendelse.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning fra morselskap under sikredes/datterselskapets ansvarsforsikring.

Sikrede er et entreprenørselskap og har ansvarsforsikring for virksomheten med bl.a. følgende vilkår:

3. Ansvarsforsikringen omfatter

3.1 Selskapet svarer for sikredes rettslige erstatningsansvar for skade, se pkt. 3.2, som konstateres av denne eller skadelidte i forsikringstiden og som er voldt under utøvelse av den virksomhet som er angitt i forsikringsbeviset, herunder ansvar som eier eller bruker av fast eiendom som benyttes i virksomheten. Skaden blir å henføre til den forsikringsavtale som gjaldt da skaden først ble konstatert.

Selskapet svarer også for skade forårsaket av sikredes underentreprenører når sikrede har påtatt seg oppdrag i henhold til Norsk Standard (NS) og avtalen krever at underentreprenøren skal være omfattet av forsikringen. I slike tilfeller vil forsikringen omfatte sikredes ansvar overfor byggherre eller tredjemann for skade påført av underentreprenøren. Forsikringen omfatter allikevel ikke underentreprenørens selvstendige ansvar, og underentreprenøren er således ikke medforsikret. Selskapet har full regressrett overfor underentreprenøren.

(...)

4. Hvilke begrensinger som gjelder

Uten særskilt avtale omfatter forsikringen ikke ansvar:

4.1 for utgifter/omkostninger knyttet til å oppfylle sikredes avtalte ytelse, leveranse, arbeid, entreprise e.l. (nedenfor kalt forpliktelse), herunder

- for skade på sikredes forpliktelse når skaden inntreffer før overlevering eller skyldes feil eller mangel som forelå ved overleveringen
- for skade som skyldes at sikredes forpliktelse er forsinket eller uteblitt
- for omgjøring av sikredes forpliktelse. Verdien av sikredes opprinnelige forpliktelse regnes alltid for omgjøring.

(...)

4.13 overfor mor/datterselskap eller overfor virksomhet

- i samme konsern, jfr. aksjelovens § 1-2
- hvor eierinteressene er de samme med 50 % eller mer i hvert av selskapene
- hvor sikrede eller dennes familie har mer enn 50 % eierinteresse
- som disponeres av sikrede.

Sikredes morselskap A. inngikk kontrakt med S., som var underentreprenør for arbeid på et hotell. Morselskapet inngikk deretter en avtale med sikrede den 10.2.21 om å utføre dette arbeidet. Arbeidet besto bl.a. i å henge opp skap i barområdet på hotellet og ble utført i februar/mars 2021.

Den 31.11.21 løsnet flere overskap som var montert i taket over baren på hotellet og ødela innredning i baren. S. utbedret skadene og sendte reklamasjon til A. A. rettet reklamasjonen videre til sikrede som hadde utført oppdraget.

Sikrede fremmet krav under egen ansvarsforsikring 24.1.22.

Selskapet avviste ansvar under henvisning til vilkårene pkt. 4.13 og 4.1 og anførte at det var morselskapet A. som hadde rettet krav mot sikrede.

Sikrede klaget på avslaget den 15.3.22 og forklarte at morselskapet kun var et faktureringselskap uten ansatte og som ikke utførte noe arbeid.

Selskapet opprettholdt avslaget, og sikrede klaget derfor saken inn for sekretariatet for Finansklagenemnda den 30.3.22.

Sikrede krever erstatning under ansvarsforsikringen og anfører at vilkårenes pkt. 4.13 ikke kan forstås slik at det omfatter et morselskap som viderefakturerer regningene. Konsekvensene av en slik tolkning vil være at forsikringen aldri vil dekke sikrede sitt arbeid, så lenge ikke sikrede selv har inngått direkte avtale med hovedentreprenør/underentreprenør. Det har ingen hensikt at morselskapet har noen forsikring, da det kun er et faktureringselskap.

Oppdragsgiver har naturlig nok reklamert til hovedentreprenør, som igjen har reklamert til underentreprenør S., som igjen har fremsatt reklamasjon ovenfor morselskapet. Deretter har morselskapet reklamert til det selskapet som faktisk utførte arbeidet, nemlig sikrede. Reklamasjon skjer ved at S. nekter å betale regningene som kommer fra sikrede gjennom morselskapet.

Skadelidte som har krevet dekning for de aktuelle skadene, kan velge om de ønsker å gå på morselskapet A. eller fremme et direkte krav mot sikrede. Det er verken etter kjøpsloven eller i henhold til Norsk Standard et krav til at entreprenøren går direkte på kontraktsparten, men kan forholde seg til det selskapet som direkte har påført den aktuelle skaden. S. har varslet krav både mot A. og sikrede og fremmet erstatningskrav mot i utgangspunktet begge selskaper. Det at A. har fakturert S. kan ikke i denne sammenheng ha noen betydning. S. går direkte på skadevolder og har full adgang til dette.

Selskapet avviser ansvar og anfører at kravet er et erstatningskrav i kontrakt. Kravet må følge kontraktskjeden, det vil si at oppdragsgiver, hotellet, må reklamere mot sin kontraktspart, som

igjen må reklamere videre. Det er ikke fremlagt dokumentasjon som viser at det er reklamert rettidig i alle ledd i kontraktskjeden. Det kan derfor ikke utelukkes at det er reklamert for sent, og at kravet derfor er bortfalt.

Sikrede, som er eid av morselskapet, inngikk kontrakt med morselskapet for det aktuelle arbeidet. Av forsikringsvilkårenes pkt. 4.13 fremgår det at forsikringen ikke omfatter ansvar overfor morselskap. Morselskapet har ikke ansvarsforsikring hos selskapet. Ansvaret omfattes derfor ikke av forsikringen.

Selskapet anfører subsidiært at ansvaret uansett vil være unntatt etter vilkårenes 4.1 om skade på egne leveranse. Ifølge e-post fra sikrede av 25.1.22 bestilte/kjøpte sikrede inn og monterte møblene som nå er blitt skadet. Dette er skade på egen leveranse/entreprise.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig under sikredes ansvarsforsikring.

Sikredes ansvarsforsikring omfatter ifølge pkt. 3.1 sikredes erstatningsansvar for skade når skaden er voldt under utøvelse av den virksomhet som er angitt i forsikringsbeviset. Forsikringen har unntak for kontraktansvar i pkt. 4.1 som gjelder

for utgifter/omkostninger knyttet til å oppfylle sikredes avtalte ytelse, leveranse, arbeid, entreprise e.l. (nedenfor kalt forpliktelse), herunder

- for skade på sikredes forpliktelse når skaden inntreffer før overlevering eller skyldes feil eller mangel som forelå ved overleveringen
- for skade som skyldes at sikredes forpliktelse er forsinket eller uteblitt
- for omgjøring av sikredes forpliktelse. Verdien av sikredes opprinnelige forpliktelse regnes alltid for omgjøring.

Unntaket gjelder utgifter til oppfyllelse eller omlevering, skade på sikredes forpliktelse før overlevering og skade som skyldes mangel som forelå ved overlevering.

Forsikringen har videre unntak for ansvar:

4.13 overfor mor/datterselskap eller overfor virksomhet

- i samme konsern, jfr. aksjelovens § 1-2
- hvor eierinteressene er de samme med 50 % eller mer i hvert av selskapene
- hvor sikrede eller dennes familie har mer enn 50 % eierinteresse
- som disponeres av sikrede.

Sikredes oppdrag var å montere møbler og skap. Arbeidet ble ferdigstilt i februar/mars 2021. I november samme år falt skapene ned og påførte barområdet en skade. Det er ikke bestridt at skaden oppstod som følge av mangelfullt arbeid fra sikredes side.

Omgjøring av selve kontraktsforpliktelsen vil være unntatt etter pkt. 4.1. Følgeskadene vil rammes av unntaket i pkt. 4.13. Det er på det rene at A er sikredes morselskap. Det er morselskapet som har inngått avtale med oppdragsgiver/representant for denne. Reklamasjonen er rettet til morselskapet, som igjen har rettet kravet mot sikrede. Ut fra ordlyden i vilkåret er dette unntatt.

Sikrede viser til at morselskapet kun er et faktureringselskap. Ut fra ordlyden har dette ingen betydning. Det følger av Rt. 2013 s. 1228 at formålsbetraktninger ikke kan brukes til å tilsidesette ordlyden i forsikringsavtale mellom profesjonelle parter.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Andreas Pihlstrøm (næringsrepresentant).